

Äntwert vum Premierminister, vum Inneminister, vun der Ministesch fir Gesondheet a sozial Sécherheet a vum Minister fir Wirtschaft, PME, Energie an Tourismus op d'parlamentaresch Fro N°3428 vum 9. Januar 2026 vun der honorabeler Deputéiert Alexandra Schoos.

1.) Op wéi eng Manéier ass laangfristeg séchergestallt, datt d'Spideeler souwéi d'Alters- a Fleegeheimer zu Lëtzebuerg am Fall vun engem groussflächege Stroumausfall komplett weider operationell bleiwen?

Am Aklang mat dem Artikel 8 vun der *Loi du 23 juillet 2016 portant création d'un Haut-Commissariat à la Protection nationale* a konform zum *Projet de loi Nr 8307 iwwert Ëmsetzung vun der Direktiv (EU) 2022/2557 iwwert Resilienz vun de kriteschen Entitéiten*, sinn des verpflichtet, technesch, sécherheetsrelevant an organisatoresch Moosnamen ze huelen, déi adequat a proportionéiert sinn, fir hir Resilienz ze garantéieren. Dat ëmfaasst besonnesch datt si verhënneren, datt en Ereegnes – wéi z. B. e groussflächege Stroumausfall – de Service deen hir kritesch Infrastruktur liwwert, substanzíell stéiert.

Jee nodeem wäerten zousätzlech Moosname festgeluecht ginn, an dëst am Aklang mam Noutinterventionsplang am Fall vun enger Ënnerbriechung vun der Energieversuergung.

Fir Spideeler bedeit dat konkret d'Aféierung vun engem Plan de Continuité d'Activité (PCA). Dësen definéiert déi kritesch Funktiounen, déi och am Krisefall musse weiderlafen, d'Minimalniveaue vun Service, d'Ofhängegkeeten (z. B. Energie, Logistik, Personal) an d'Gestioun an d'Steuerung am Krisefall. Fir wierksam ze bleiwen, muss de PCA reegelméisseg getest an aktualiséiert ginn. Am Gesondheitssecteur trëtt de Ministère fir Gesondheet a sozial Sécherheet als sektoriell Autoritéit an a fërdert d'Koordinatioun an den Austausch mat de betroffenen Acteuren.

Als Referenz fir d'Spideeler déngt de Catalogue 11392/1910 vum HCPN, deen ënner anerem d'Ofsécherung vun der Noutstromversuergung an den Erhalt vu kritesche Kapazitéiten iwwer 72 Stonne virgesäit, inklusiv Maintenance, Kontrollen, Übungen a Personal-Sensibiliséierung. An der Praxis sinn déi véier Spidolszenteren zu Lëtzebuerg duerch Stroumgeneratoren ofgeséichert an hunn intern Mechanismen, fir am Noutfall Aktivitéiten ze prioriséieren an energieintensiv, net-dréngend Leeschtungen ze reduzéieren oder ëmzeplangen.

Ganz generell ass ervirzehiewen, dat am Kader vun der nationaler Resilienzstrategie an alle Secteuren, och an deenen déi net als kritesch consideréiert sinn, Aktiounen wäerten ënnerholl ginn fir d'Kultur vun der Resilienz ze stäerken.

2.) Op wéi eng Manéier ass an esou engem Fall d'Telekommunikatioun sécher gestallt, och fir d'Bierger ze erreechen an iwwer noutwenneg Moosnamen ze informéieren?

Den HCPN stellt um Internetsite www.infocrise.lu en Noutfall-Kit zur Verfügung, deen den Awunner soll hëllefen, iwwer eng gewëssen Zäit autark doheem ze liewen. Dësen Noutfall-Kit gesäit ënner anerem och vir, en autonome Radio mat Batterien doheem ze hunn.

Am Kontext vun engem Stroumausfall besteet notamment och eng direkt Telefonslinn zum Sender RTL, déi an deem Moment Informatiounen vun den Autoritéiten zur Entwécklung vun der Lag weidergëtt – an dat a verschiddene Sproochen. Dës Linn gëtt virun allem bei längere Blackout aktivéiert. D'Sécherheet vun de Bierger huet hei absolut Prioritéit.

Och am Beräich vun der Telekommunikatioun gëtt et kritesch Infrastrukturen oder Entitéiten, déi di selwecht Kontinuitéitsmesuren müssen ergräifen, wéi bei der Fro 1 erwähnt.

Do dernieft sinn d'Operateuren op Basis vum Telecoms-Gesetz dozou verpflichtet, all technesch an operationell Mesuren ze huelen fir d'Risiken op hir Reseauen an hir Services adequat ze geréieren an den ILR an hir Notzer iwwer Incidenten a korrektiv Mesuren ze informéieren.

3.) Wéi ass séchergestallt, datt d'Zivilpopulatioun aus Géigenden/Gemengen ouni Noutstromversuergung an Aariichtungen mat Noutstromversuergung kommen?

Déi national Resilienzstrategie gesäit ënnert dem Pilier 2 “Une société résiliente” d'Ausschaffe vun engem nationale Konzept vu Centres d'accueil vir. Am Kader vun dësem Konzept wäert och definéiert ginn, wéi d'Zivilpopulatioun am Fall vun enger Evakuatioun vun A op B wäert transportéiert ginn. Dorënner fällt och den Szenario vun engem Blackout.

Op Basis vum “Guide pour l'élaboration d'un plan local de résilience”, deem am November 2025 vum Inneminister Léon Gloden presentéiert ginn ass, goufen d'Gemengen sensibiliséiert, lokal Resilienzpläng auszuschaffen. De Sujet vu lokalen “centres d'accueil” soll an deem Kader och behandelt ginn. Fir d'Gemengen dobäi z'ënnerstëtzen, sinn zousätzlech zum Guide, “Séminaires de sensibilisation et de formation” ab Abrëll 2026 geplangt.

4.) Wéi vill Noutstromaggregater sti fir d'Zivilpopulatioun an deem Fall fir d'laangfristeg Versuergung zur Verfügung?

De Projet de loi 8315 gesäit d'Schafe vun enger nationaler Reserve vu Kapazitéiten (RESC-LU) vir. An deem Kader entsteet eng digital Plattform mat nationalen a lokale Moyenen, dorënner och Noutstromaggregater, déi ënner anerem de Gemengen, am Fall vun enger regionaler oder nationaler Katastroph zur Verfügung stinn.

5.) Kann d'Regierung eng Tabell presentéieren, déi regroupéiert iwwert wéi vill Noutstromaggregater déi eenzel ëffentlech a parastaatlech Institutiounen jee weils verfügen an den Typ souwéi d'Leeschtung vun den Apparaten (mobil, stationär) preziséieren?

Den CGDIS verfüegt de Moment iwwer 14 Sitten, déi mat engem stationären Noutstromaggregat equipéiert sinn. Generell geet d'Leeschtung vun deenen Aggregater duer fir de ganze Site ënnert normale Konditiounen weider ze bedreiwen.

Ee globalen Iwwerbléck iwwer all Noutstromaggregater ze ginn, déi notamment an de kriteschen Infrastrukture vum Land präsent sinn, ass aus Sécherheetsgrënn net méiglech.

6.) An der Äntwert op déi parlamentaresch Fro Nummer 4727 vun den honorabelen Deputéierte Fred Keup a Jeff Engelen aus der Legislaturperiod 2018 – 2023, huet déi deemoleg Regierung geäntwert, datt “de CGDIS op senger kritescher Sitten” iwwert

festinstalléiert Noutstroumaggregater verfüügt, a “lues a lues och aner wichteg Siten” domat ekipéiert ginn? Kann d'Regierung am Sënn vun der Fro virdrun och hei déi aktualiséiert Zuele souwéi Lokalisatioune presentéieren a preziséieren, no wéi eng Krittären e Site als “wichteg” agestuuft gëtt?

Säit 2021 huet de CGDIS an 9 weider, fest installéiert Noutstroumaggregater investéiert. Doriwwer eraus si weider Sitten de Moment an der Planifikatioun. Dës Sitten si geographesch esou iwwert d'Land verdeelt, dass se dem CGDIS erlaben, bei engem groussflächege Stroumausfall weiderhin operationell ze bleiwen.

- 7.) An der däitscher Haaptstad war den Asaz vun Noutstroumaggregater zu Ufanks vun der Kris och un der feelender Interoperabilitéit vun den Apparater gescheitert. Ass séchergestallt, **datt sämtlech ëffentlech Geräter hei am Land zu all Ablack vun den ënnerschiddlechsten Zerwisser an Institutiounen kënnen agesat ginn? Gëtt et an deem Sënn och eng Koordinatioun** mat eisen Nopeschlänner oder souguer op NATO-Niveau?

Sou wéi am Kader vum Union Civil Protection Mechanism (UCPM), kann och all NATO-Memberstaat iwwert den EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Center) vun der NATO eng materiell Hëllef ufroen. Souwuel den UCPM, wéi och den EADRCC koordinéieren d'Äntwert vun den Donateurstaaten zesumme mat den nationalen Autoritéiten fir dat d'Hëllef esou séier wéi méiglech do ukënnt wou se gebraucht gëtt.

Am Pilier 5 vun der nationaler Resilienzstrategie iwwert „*Une gestion intégrée des ressources stratégiques et logistiques*“ gesäit d'Regierung eng konkret Aktioun (Aktioun n°9) vir, fir d'Stockage Kapazitéiten eropzesetzen, an dat duerch d'Ausschaffe vun Accorde mat eisen Nopeschlänner an anere Partner an der EU an der NATO. Dës Accorde wäerten eisem Land erlaben, fir sech aktiv beim Opstelle vu Stocken ze bedeelegen, respektiv am Noutfall kënnen dorop zeréckzegraifen.

D'Stroumaggregater déi hei zu Lëtzebuerg vun deene verschiddene Servicer agesat ginn, entsprechen deene gängegen europäeschen Normen, hei insbesonnesch der DIN 14687-1, der DIN 14685-1 oder och nach der ISO 8528, a kënnen domadder am Prinzip interoperabel tëschent deene verschiddene Servicer benotzt ginn.

- 8.) **Verfüügt d'Regierung iwwert en Asazplang wéi eng Ariichtungen an Institutiounen am Fall** vun engem längeren, groussflächege Stroumausfall prioritär versuergt ginn a wéi eng méiglecherweis temporär missten zougemaach ginn (z.B. reng zivil Verwaltungen)? Falls jo, wéi gesäit deen aus?

Eng Ënnerbriechung vun der Stroumversuergung gehéiert zu deenen Zenarien, fir déi d'Regierung opgrond vun der besonnescher Wichtigkeet fir d'Land, en Noutfallplang ausgeschafft huet. Dëse Plang gesäit konkret Mesurë vir, déi am Eeschtfall geholl ginn, fir séier an efficace op d'Kris ze reagéieren a Réseau erëm opzebauen.

Wéi am *Plan de défense* vun de Stroumréseau bedreiwer beschriwwen, gëtt am Fall vu manuellen Interventiounen, esouwäit technesch méiglech, déi folgend Prioritéit agehalen, woubäi N3 déi niddregst an N1 déi héchst Prioritéit bedeit:

- N3: Clienten op der Héichspannung mat ≥ 65 kV
- N2: Clienten op der Mëttel- an Nidderspannung < 65 kV
- N1: Kritesch Infrastrukturen esou wéi am legale Kader definéiert

Méi détailléiert Informatiounen sinn an der öffentlecher Versioun vum "Noutfallplang Energie" op dem Site www.infocrise.lu esouwéi am "Risikopreventiounsplang Stroum" um Site www.meco.gouvernement.lu disponibel. Déi Pläng gi reegelméisseg iwwerschaaft fir dat se konstant un déi néi Risiken a Menacen ugepasst sinn.

9.) Gesäit d'Regierung am Kader vun der Erhéijung vun de Verdeedungsausgaben och **verstärkt Investitiounen an de Stock vun eisen Noutstroumaggregater, respektiv déi** begleedend Infrastruktur vir?

De Stock vun Noutstroumaggregater gehéiert net zu de kapazitären Ziler vun der NATO am Beräich vun der Verdeedegung. An deem beschriwwenen Zenario, hätt dës Stock och kee militäreschen Notzen a kéint dofir net als NATO-Verdeedungsausgaben (3,5%) ugerechent ginn. D'Defense ass awer am Kader vun der Ëmsetzung vun der nationaler Resilienzstrategie am enken Austausch mat deenen aneren Administratiounen a prüft gegebenefalls wou Ausgaben, déi d'Resilienz ënnerstëtzen, am Kontext vun den 1,5% fir Investitiounen mat engem Bezug zu Verdeedegung a Sécherheet kéinten unerkannt ginn.

Lëtzebuerg, den 13. Februar 2026.

De Premierminister,

(s.) Luc FRIEDEN